

PRACCA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON Jwé 32.

Konto czekowe P. K. O. 60143

CENA PRZEMUMERATY:

Miesięcznie mk. 7.50, kwartalnie mk. 22.50, rocznie mk. 90.00
Za odosłanie do domu lub przesyłkę pocztową miesięcznie mk. 1.50.

Cena numeru pojedyńczego 30 fen.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.
Redaktor przyjmuje od g. 12 do 2 po południu.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem mk. 2.50, w tekście mk. 3.00, po tekście reklamy mk. 2.00, nekrologi mk. 1.50, zwyżkajmie 90 fen za wiersz pitłowy jednolamowy.

Ogłoszenie drobne 15 fen. za wyraz, najmniej mk. 1.50
Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej.

Teatr Polski

Dzielnia 18.

pod dyrektora Fr. Rybickiego.

Sobota 24 b. m. o g. 4 po poł. po cenach najniższych

„Tajemniczy Dzems“

Sztuka w 4 aktach I. Miranda.

Sobota d. 24 b. m. o godz. 7.30 wiecz.

„ZA OCEANEM“

Wodewil w 4 aktach O. i A. Zafferta.

W niedzielę, d. 25 b. m. o g. 3 po poł.

Mąż z grzeczności

Krotochwila w 3 akt. Abraham i Buszkowski.

Obowiązek.

Z chwilą zainicjowania przez wojska i władze polskie pacyzacji nam traktatem pokojowym: Pius z chodnich, reszty W. Ks. Poznańskiego i drobnych skrawków Górnego Śląska — nie kończy się bynajmniej proces rewindykacji ziemi polskich b. zaboru pruskiego i ustalenia granic zachodnich Państwa. Pozostają jeszcze poza obrębem Macierzy trzy znaczne przetrzemia, a bieżące posiadania bogactwami gospodarczymi, dzielnicę, o których przynależności państwowej — mocą wyroku aliantów — dcydować ma plebiscyt, czyli głosowanie ludowe. Dzielnicę tę — to Śląsk Górny, Mazury i Warmia, oraz Śląsk Cieszyński, Spiszem i Orawą.

W tych dniach rozpocznie się ewakuacja terenów plebiscytowych, za których dotąd przez Niemców, a jak na Śląsku Cieszyńskim — Czechów, i komisje kwalifikacyjne — będą zarządzać w ziem rozstrzygnięciem plebiscytu, które trwać będą przez kilka miesięcy.

Na ziemiach spornych obu Śląsków, Mazurów i Warmii mieszka przeszło pół miliona Polaków, którzy już w niedalekiej przyszłości mają się stać obywatelami Rzeczypospolitej. Związczą żywo i polski na terenach śląskich, składający się w obliczu większości z ludności górniczej i robotniczej, stanowi dla Państwa na tyle o nieocenioną wartość, która swemu narodowemu i społecznemu świadomieniu, zdobytemu w długotrwałych walkach z zalewem niemieckim i czeskim. Przyłączenie tej ludności do Polski leży też w bezpośrednim interesie szerszych mas ludu polskiego, gdyż rzesze robotników i ludności śląskich wzmocnią bezwzględnie barzo poważnie pozycję państwa pracującego w Państwie, wlewając w nią świeże tchnienie nieskażonego w ciągu wieków narodowego ducha wraz ze zdrowym i realnym pojmowaniem zasad postępu i wyzwolenia pracy. Odbieranie bogactwa kopalnianego Śląskowi, a w pierwszej linii węgla, którego brak dziś świat cały dotkliwie odczuwa, staną się wianością Polski, zapewniając jej budozrost przemysłu, niezależność ekonomiczną i rozległe korzyści gospodarcze.

Pomyślny wynik trzech oczekujących nas plebiscytów będzie dla Polski wielkim zwycięstwem i tryumfem, a czarne diamenty Śląska narówni ze szmaragdami leżozir mazurskich staną się najdroższymi i najcenniejszymi skarbami skarbnicy Rzeczypospolitej. Aczkolwiek zwycięstwo nasze w walce plebiscytowej, zwłaszcza co się tyczy Śląskowi, zdaje się być zapewnione, doniosłość jednak plebiscytu nakłada zarówno na czynniki rządowe, jak na wszystkich obywateli — obowiązek poświęcenia wielkiej pracy i uwagi zbliżającym się zapasom.

Wysiłki rządu, zmierzające do przygotowania gruntu dla idącej po linii naszych pragnień i korzyści akcji plebiscytowej, muszą się skupić w dwóch kierunkach. Wszystkie potrzeby ludności, mającej wkroczyć głosowaniem swem decy-

dować niemal o przyszłość Polski, muszą być bezwarunkowo i jak najszybciej zaspokojone. Dotyczy to zarówno potrzeb materialnych, jak duchowych, gdyż jedne i drugie są ze sobą ściśle związane. Wiemy przecież dobrze, że częstokroć brak chleba, cukru, czy naty wywołuje bardzo niepożądane nastroje antyrządowe i antypaństwowe. W dziedzinie potrzeb materialnych winien więc rząd wyłożyć wszystkie siły i całą energię, aby stosunki aprowizacyjne na ziemiach plebiscytowych, fatalne zwłaszcza w części Śląska Cieszyńskiego, pozostającej pod władzą Cieszyńskiej Rady Narodowej, uległy niezwłocznej, a widocznej poprawie. Chciałoby to miało podciągnąć za sobą nawet jeszcze większe braki i ograniczenia w innych częściach kraju, akcja aprowizacyjna polska na ziemiach plebiscytowych musi planowo współdziałać w stworzeniu dla ludności takich warunków bytu codziennego, aby ludność ta nie tylko nie odczuwała jakiegokolwiek pogorszenia się stosunków, lecz przeciwnie by mogła zupełnie wyraźnie sprawdzić te codzienne namacalne korzyści, jakie płyną dla niej ze związku państwa z Rzeczpospolitą Polską. Ten atut aprowizacyjny bardzo umiejętnie wykorzystują Czesi w okupowanej przez nich polac Śląska Cieszyńskiego, zalewając ją ogromnymi ilościami mąki, tłuszczów, cukru itd., niewątpliwie nie bez uszczerbku dla innych okolic Republiki Czesko-Słowackiej.

Nie samym jednak chlebem człowiek żyje... Jest i druga niemniej ważna strona medalu: sfera potrzeb tysięcy dusz i umysłów ludzkich, zarządzających od świętów niemieckiej i czeskiej agitacji, a także żywego mocnego słowa, któreby umiało unicestwić gryzące opary, a zwłagalnych, niepewnych, wahających się — do Polski przykuć i z Polską związać na zawsze. I w tym kierunku właśnie niezbędna jest umiejętna i celowa praca agitacyjna ze strony wszystkich czynników polskich z władzami rządu na czele. Tu nie można skąpić środków na druki, broszury, odezwy, afisze i plakaty, które — zarzucając i rozdawane w milionach egzemplarzy — stanowiąby skuteczną przeciwwagę szalonej agitacji przeciwników przez odpiernie oszczerstw i fałszów i wskazywanie w najdosłowniejszy sposób tych niewątpliwych korzyści: narodowych, kulturalnych, finansowych i gospodarczych, jakie po złączeniu się z Macierzą głosująca ludność osiągnie. Agitacja, oparta nie na nienawiści, naciąganiu historii i zmyśleniach, lecz na dokładnej znajomości ludzi, do których się przemawia, i głębokim wnikiwieniu w ich uspoone często pod względem narodowym dusze, zrobi swoje, budząc nawet najbardziej obojętnych i najmniej uświadomionych. Agitacja taka orzeźwi jednocześnie i pokrzepi tę większość, na którą liczyć można, gdyż da jej dowód, że Ojczyzna o dziedzictwie swoim myśli i go się nie wyrzeka.

Do współdziałania z rządem w tej walce ostatecznej o nasze przastare ziemice powołane są jaknajszersze koła obywatelskie. Oszczere pola do działania mają tu

zwłaszcza istniejące już komitety plebiscytowe. Uświadamianie ogółu w tych najważniejszych dla nas obecnie sprawach za pomocą wszędzie — w całym kraju — wygłaszanych odczytów, za pomocą takich popularnie napisanych broszur, map, tablic statystycznych i t. d. z jednej strony przyczyni się znakomicie do wzmoczenia należącego zainteresowania w stosunku do ziem plebiscytowych i zamieszkałych tam Polaków, z drugiej zaś — przysporzyć może sporo środków na poparcie i ułatwienie intensywnej agitacji wśród mieszkańców spornych terenów.

Niezbędna jest również bardziej ożywiona akcja prasowa, polegająca na rozpatrywaniu spraw plebiscytu pod najrozmaitszymi kątami widzenia i nieustannym akcentowaniu tych momentów, dla których zwycięstwo nasze jest nie tylko pożądane, lecz wprost — dla nieskrępowanego bytu państwowego — konieczne. W pierwszej linii prasa właśnie ma wzięte zadanie rozkolysać i obudzić senną nieco opinię publiczną i skierować uwagę jej w odpowiednią stronę.

To co się robi u nas dotychczas — zwłaszcza na prowincji — na rzecz plebiscytu, to stanowczo za mało w porównaniu z ogromem niezbędnej pracy i wysiłków. A przecież wysiłki te przyniosą w rezultacie plony tysiąckrotne.

Czas decydujących dla Polski rozstrzygnięć plebiscytowych zbliża się. A myśmy nie zaniedbali najbliższego nawet obywatelki i nie mieli sobie nic absolutnie do wyrzucenia...

B. D.

Towarzysz Szczerkowski się gniewa.

Na usilne żądanie przedstawicieli Zw. Zawod. z ul. Pustej inspektor pracy III-go okręgu, p. Zagórski, zwołał dnia 20 b. m. konferencję dla zlikwidowania strajku w małych fabrykach. Początek konferencji wyznaczono na godz. pół do 5-ej. Fabrykanci zjawili się punktualnie i czekali do godz. 5-ej, poczem się rozeszli, nie doczekawszy się przedstawicieli Związków. Tymczasem o trzy kwadransy na 6-tą zjawili się u inspektora tow. Szczerkowski w otoczeniu swych wyznawców. Dowiedziawszy się zaś, że fabrykanci już się rozeszli — towarzyszącemu wpadł w gniew. Z właściwą mu elegancją wystąpienia, zaczął gło- sem podniesionym zarzucać inspektorowi stronność i machinację na rzecz N. Z. R. W zaciętrzewieniu swem niefortunny „suzwerek”, doszukując się sprężyn ukrytych „machinacji”, przeczył bardzo prostą przyczynę swego niepowodzenia — chwałębną „punktualność”, do której widocznie przywyki w Sejmie i dlatego to zamiast o godzinie pół do 5 ej, zjawili się przeszło o godzinę później...

Ak.

Sprawy robotnicze.

Nowy zarząd związku tramwajarzy.

(k) Dokonano za pomocą głosowania tajnego wyboru na ogólnym zebraniu Zw. pracowników tramwajowych daly wynik następujący:

Wybrani zostali do zarządu pp. Wincenty Przybylski (prezes), Józef Marciniak (zastępca prezesa), Stanisław Sobolewski, Józef Gępcart, Jan Jedrejowski, Andrzej Płocki, Franciszek Kowalski, Franciszek Wiśniewski, Tomasz Maciejewski (wszyscy ze służby ruchu), Czesław Orzechowski, Edward Jabłoński, Wojciech Bartniak (z warsztatów), Władysław Sikorski (sl. drogowy), Atanazy Łęcki (kontroler), Stanisław Groblewski (biuro), jako zastępcy pp. Aleksander Kochański, Stanisław Miller, Waleenty Chmielnicki (ze służby ruchu), Franciszek Sniolerek (warszaty), Józef Kuzia (sl. drogowy), Józef Grygiel (kontroler), Józef Rachwałski (biuro).

Do Komisji rewizyjnej weszli pp. Walecy Urbankiewicz (biuro), Józef Misztalewicz (sl. ruchu), Feliks Palmowski (warszaty), Stanisław Kowalski i Stanisław Wnukowski (sl. ruchu); zastępcy pp. Feliks Przepiórkowski (biuro), Michał Gordon (sl. ruchu).

Do sądu koleżeńkiego wybrani zostali pp. Andrzej Zwierzchowski, Aleksander Jędrzejewski, Stefan Pluciennik, Bronisław Turski, Paweł Michalkiewicz, Antoni Urbanak, Edward Borowski (wszyscy ze służby ruchu); jako zastępcy pp. Bronisław Krakowski, Albert Chichal i Wacław Sworzyński.

Wśród robotników fabryk sznurowadeł

(r) Wczoraj w lokalu Polsk. Związk. Zawodowych przy ul. Głównej nr. 3 o b. b. s. konferencja pomiędzy Polsk. Zw. „Praca” Zw. Zawodow. Rob. i Rob. Przem. Włók. w Polsce (Pusta) 13), delegatami robotników fabryk sznurowadeł w liczbie czterech, a przedstawicielami fabrykantów.

Do żadnych konkretnych rezultatów nie doszło. Postanowiono zwołać ponowną konferencję.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

Dziś Tymoteusza	
Jutro Nawr. św. Pawła	
24	Wschód słońca 7 m. 58
Sobota	Zachód 4 m. 27
	Wschód księżycy 8 m. 49
	Zachód 8 m. 40

Wspominki historyczne.

24. I. 1793. Toruń zamknął swe bramy przed pragażem i go opasał wojakami pruskimi.

Ze Związków i Stowarzyszeń.

Wielki wiso nauczycieli.

(r) Zarządy miejscowych organizacji nauczycielstwa: Stowarzyszenia i Związku Zawodowego zwołują w niedzielę dn. 25 bm. o godz. 5 pp. w sali Rady Miejskiej (Średnia 14) wice nauczycielstwa polskich szkół średnich w celu omówienia położenia materialnego nauczycieli.

Ze względu na doniosłość sprawy, zarządy obu organizacji zwracają się z gorącym apelem do swych członków i ogółu nauczycielstwa o jaknajliczniejsze przybycie na wiec.

Ze Stow. handlowców polskich.

Zarząd Stow. Handlowców polskich przypomina członkom Stow., że w dn. 29 b. m. odbędzie się w lokalu Stow. o godzinie 7-ej wiecz. nadzwyczajne walne zebranie. Ze względu na zasadnicze sprawy, które będą omawiane na zebraniu, prosilibyśmy członków naszego Stow. o jaknajliczniejsze przybycie.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polaki.

Dzisiaj, w sobotę, na popołudniowym przedstawieniu (punktualnie o godz. 4 po cenach najniższych) ukaże się „Tajemniczy Dżem”, sztuka L. Miranda. Wieczorem o godz. 7-ej „Za oceanem”, wiodł O. Zaferta.

Jutro po południu o godz. 3-ej „Mał z grzechności”, doskonała krotkowiła Abrahamowicza Ruszkowskiego.

Próby z „Wielkiego Fryderyka” już rozpoczęto. Pracownia malarska przygotowuje nowe dekoracje.

Przedstawienie amatorskie.

(c) W niedzielę, dnia 25 b. m. o godzinie 6 wiecz. w sali Domu Ludowego, dla słuchaczy kursów wieczorowych P. M. S. odbędzie się obchód Powstania styczniowego, na który złożą się: przemówienia i odczyt, deklamacje i obrazek dramatyczny „Za wolność ludu”, w antrakcie przygotowane będzie orkiestra szkoły nr. 75, pod kierunkiem p. Józefa Golew. Bilety w cenie mk. 5, 4, 3, 2, 1,20 — przy kasie. Dochód przeznaczony jest w połowie na plebiscyt i P. M. S.

Z miasta.

Obchód rocznicy powstania styczniowego w szpitalach.

(r) Sekcja oświatowa przy Polskim Towarzystwie Cz. rwonego Krzyża organizuje uroczysty obchód rocznicy Powstania Styczniowego w sobotę, dnia 24-go b. m. w szpitalu przy ulicy Pańskiej nr. 13 i u Sapierów, w niedzielę w szpitalu na Sienkiewicza nr. 44 i w wtorek, dnia 26 b. m. w szpitalu przy ul. Przędzalnianej nr. 75. Program wypełnią: referaty, deklamacje, chóry, orkiestra i demonstrowanie przetrzocy z obrazów Grottgera.

Rocznica Powstania styczniowego w garnizonie.

(w) Rocznicę powstania 1863 roku załoga łódzka świętowała uroczystie. Dwa obchody odbyły się onegdaj i wczoraj w Gospodzie dla wojskowych przy ul. Przejazd nr. 1. W pierwszym dniu odbył się obchód dla żołnierzy baonu wartowniczego i telegraficznego, w następnym — dla żołnierzy i pułku czołgów.

Program uroczystości był bardzo staranny, a złożyły się na to referaty o znaczeniu powstania styczniowego i historia tegoż, śpiewy chóru wojskowego, deklamacje, produkcje solowe, obrazy świetlne i t. p.

Z Rady Miejskiej.

(r) Trzecie i czwarte (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej odbędą się we wtorek, dnia 27-go i w środę, dnia 28 stycznia b. r. o godz. 6 po poł. w siedzibie radzieckiej. Porządek dzienny: 1) Komunikaty, 2) Wnioski.

Aprobowanie Łodzi.

(k) Na skutek alarmujących depech Magistratu w sprawie katastrofalnego położenia Łodzi, państwowy Urząd Zbożowy zwrócił się do swego łódzkiego oddziału okręgowego z poleceniem jaknajszybszego załatwienia sprawy przydziału zalegającej mąki dla naszego miasta. Ze Skalmierzyc wysłane zostało zboże do młyna Rajcha i Gumiełńskiego na potrzeby Magistratu do dyspozycji miejscowego oddziału P. U. Z.

O zbożu dla Łodzi.

(k) Wczoraj na posiedzeniu Wydziału Zaprowiantowania miasta omawiano

w szczegółach sprawę zakupu zboża poza kontyngentowego. W celu zaopatrzenia Łodzi w zapasy zboża do przemiału na mąkę, postanowiono poczynić możliwie jaknajwiększe zakupy w różnych powiatach. Dla pertrakcji i zawarcia umów na terminowe dostawy transportów zboża z tamtejszymi właścicielami ziemskimi, w tych dniach wyjeżdżają z ramienia Wydziału Zaprowiantowania do powiatów: kutnowskiego, wrocławskiego, słupskiego i konińskiego pp.: ławnik Kaffanke, T. Weinert, ławnik Wajs, oraz dyrektor J. Wolczyński.

Węgiel dla Łodzi.

(k) Pierwsze transporty węgla z kopalni Zagłębia Dąbrowskiego nadeszły już do Łodzi, wobec czego rozpoczęta została od wczoraj realizacja kwitów na grudzień. Magistrat wydaje węgiel w cenie 80 mk. za korzec.

O pielęgniarki.

(w) Tutejszy oddział Ligii kobiet Pogotowia Wojennego otrzymał zapotrzebowanie na wykwalifikowane siły pielęgniarskie do pomocy przy szpitalach wojskowych na froncie i poza frontem.

Szczegółów w tej sprawie udziela Liga Kobiet P. W. codziennie od 8 do 9 wiecz. w Gospodzie dla wojskowych przy ul. Przejazd 1.

Listy zagraniczne.

(r) Na żądanie Ministerstwa Spraw Wojskowych, listy prywatne, podlegające cenzurze, przeznaczone dla zagranicy i kresów wschodnich, winny zawierać najwyżej cztery strony ośmiemki i winny być pisane piśmie czytelnym bez dopisków na zbroczach. Listy, nieodpowiadające powyższym wymaganiom, cenzurowane będą z opóźnieniem, lub zwracane nadawcom.

Gmach na biura województwa łódzkiego.

(c) Wojewoda łódzki p. A. Kamieński odbył wczoraj konferencję z naczelnikiem Wydziału gospodarczego przy magistracie inż. Karolem Bajermem i kierownikiem Urzędu mieszkaniowego dr. A. Grinbergiem w sprawie przejęcia gmachu hotelu „Bristol” przy ul. Zawadzkiej, na pomieszczenie biur województwa. Zebrani po konsultacji udali się do hotelu „Bristol” dla omówienia kwestji technicznych, związanych z objęciem, wzmiankowanego gmachu, który zostanie odpowiednio do potrzeb przekształcony.

Z Komitatu Opieki nad inwalidami.

(r) Onegdaj w lokalu Ekspozytury Sekcji M. S. Wojsk. odbyło się posiedzenie miesięczne Obywatelskiego Komitetu Opieki nad inwalidami wojskowymi pod przewodnictwem prezesa p. dr. Marji Więckowskiej. Przyjęto sprawozdanie Zarządu Komitetu zabawy z dnia 10 bm., z której czysty zysk w sumie mk. 5490,55 podzielono — 50% dla Kadry Wojsk Kolejowych na instrumenta, zgodnie z pierwotnie zawartą umową, resztę przelano do kasy Komitetu Opieki nad inwalidami.

Następnie Zarząd Komitetu na wniosek Kierownika Ekspozytury p. Bolesława Liszkowskiego uchwalił otwarcie ochronki dla 100 dzieci inwalidów wojskowych, przeznaczając na ten cel ze swych funduszy mk. 10,000. W sprawie zyskania lokalu na ochronkę, oraz odpowiedniego kontyngentu żywnościowego postanowiono zwrócić się do p. Prezydenta m. Łodzi i Rady Miejskiej. Potrzebne fundusze na prowadzenie ochronki przyrzekł uzyskać w Sekcji Opieki M. S. Wojsk. w Warszawie Kierownik Ekspozytury p. Bolesław Liszkowski.

Następnie kilku inwalidom wojskowym Komitet udzielił pożyczek kilkuset markowych na założenie przez nich kramików drobnego handlu, zwłaszcza handlu papierosami monopolowymi, zaś dwum inwalidom kończącym swe studia na kursach p. Barasewskiego przyznano do końca 1920 r. stypendjum po mk. 50 miesięcznie.

Następne zebranie naznaczono na dzień 29 stycznia.

Lekarze weterynaryjni.

(r) Biuro powiatowych lekarzy weterynaryjni na m. Łódź d-rów Jana Rączkiewicza i Jana Zacherta zostało wcielone do Starostwa na m. Łódź, jako „Wydział Weterynaryjny Starostwa”. Mieści się on przy Al. Kościuszki nr. 1, II wejście, pokój 13, na parterze.

Podatki miejskie.

(k) Miejska Kasa Podatkowa ściągnęła za miesiąc grudzień ub. r. 837,084 mk. 5 fen., z czego na rzecz miasta 639,579 mk. 76 fen. Za czas od 1 kwietnia r. ub. do 31-go grudnia ściągnięto 6,283 563 marek, z czego na rzecz miasta 4,469,325 marek 57 fenigów.

Groźba wstrzymania robót publicznych

(c) Magistrat łódzki wysłał do Warszawy w dniu wczorajszym, do Ministerstwa Robót Publicznych i do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, oraz do postów Fichny i Napiórkowskiego następującą depezę:

Z powodu braku funduszy roboty publiczne przerwane. Przyznany kredyt dawno już przekroczony. Wrazie nieotrzymania bezzwocznie większego kredytu, rozpoczęte roboty ulegną zniszczeniu. Na kilkakrotne depeze nie otrzymujemy odpowiedzi. Prosimy o szybką decyzję i odpowiedź.

Praca w składnicach młajakach.

(z) Nietylko w składnicach Komitetu Rozdziału chleba i mąki zakorzeniło się pojęcie, że ludność istnieje dla sklepu, a nie odwrotnie. W sklepie miejskiego Wydziału zaprowiantowania przy ul. Ogrodowej pracownicy sklepowi także są przekonani, że nie tabakiera służy nosowi, a przeciwnie — nos tabakierze.

Klienci, przybywający tu po odbiór zakupionych towarów, zmuszeni są, nawet w godzinach pozbawionych wszelkiego ruchu, wlaśnie godziny całe wyczekiwać, aż im łaskawie sprawunki zostaną wydane. Informatorka nasza prawie dwie godziny czekała cierpliwie na przybycie pracownicy sklepowej, któraby wydała trzy funty „malmolady” (tak kwit opiewał). Po dwugodzinnem oczekiwaniu okazało się, że panienka była na miejscu, lecz była bardzo zajęta, bo „coś sobie pisała”.

Podobną pracą gorliwie zajęci byli wszyscy inni pracownicy składnicy, i jeśli przerywali ją, to tylko dla dłuższych „konwersacji w języku niemieckim”.

Z Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi.

(k) Na posiedzeniu komisji pożyczkowej Tow. Kredytowego m. Łodzi przyznano pożyczkę na 5 nieruchomości, w ogólnej sumie 240,900 rubli.

Miejaki Uniwersytetu Powszechny w Łodzi (Dzielnia 44.)

W niedzielę, dnia 25 stycznia o g. 3 pp. odbędzie się uroczystość otwarcia Miejskiego Uniwersytetu Powszechnego w Łodzi z następującym programem:

- 1) Przedmówienie okolicznościowe.
- 2) Wykład inauguracyjny prof. Koziołkiewiczówny. „Dlaczego winniśmy znać Polskę”.

Rada opiekuńcza przy Seminarjum niemieckim.

(k) Przy państwowem Seminarjum nauczycielskim w Łodzi z językiem wykładowym niemieckim, w myśl odnośnego dekretu zorganizowana będzie rada opiekuńcza, której głównem zadaniem będzie opieka nad bytem materialnem uczniów Seminarjum i zachowaniem się pozaokólnem. Rada opiekuńcza składać się będzie z 5-iu członków.

Groźba strajku.

(k) Pertrakcje pomiędzy Stow. Majstrów Fabrycznych, a Związkiem Przemysłu Włókienniczego, wobec nieprzejednanego stanowiska stron obu zostały zerwane. Stoimy więc w przededniu strajku majstrów fabrycznych.

W celach samobójczych.

(k) Wczoraj podczas przeprowadzania aresztantki Anieli Mielczarek, po skończonym posiedzeniu sądu okręgowego przy ul. Pańskiej 115, — Mielczarek nagle runęła z klatki schodowej pierwszego piętra na parter. Stało się to tak szybko, iż kowalujący ją posterunkowy Stefan Kus, nie zdolał temu przeszkodzić. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził u aresztantki obrażenia całego ciała i złamanie ręki. Odwieziono ją do szpitala.

Wyskooczenie aresztanta z podłogi.

(k) Wczoraj z polecenia Urzędu śledczego policja transportowała koleją łódzką aresztanta Ignacego Rybaka z więzienia przy ul. Miłsza do więzienia w Rawie.

Pomiędzy stacją Pływiów, a Skierniewicami, aresztant Rybak wyskoczył oknem podczas biegu pociągu i zbiegł. Po przybyciu do Skierniewic transportujący policjant zawiadomił o ucieczce Rybaka komendantowi straży kolejowej, skąd wysłano pociąg. Poszukiwania okazały się bezskuteczne. Na miejscu ucieczki aresztanta znaleziono kłódkę od kajdan i czapkę.

O ucieczce zawiadomiono Wydział policji kryminalnej w Łodzi.

Aresztowanie dezertorów i uchylających się od wojska.

(k) Władza policyjna wraz z żandarmerją po dokonaniu rewizji w różnych dzielnicach miasta aresztowały 34 dezertorów, oraz uchylających się od służby wojskowej.

Pierwszych odesłano do Wydziału Żandarmerji, drugich do K. U. W.

Aresztowanie spekulatorów gils bez banderoli.

(k) Policja aresztowała kilku żydów, którzy przynosili około 100,000 gils bez banderoli.

Charakterystyczna uchwała.

(i) Rada gminy Rzew powzięła następującą uchwałę:

„Wobec wzmagającej się z dnem każdym drożyzny na artykuły pierwszej potrzeby, co wywołuje w tutejszem społeczeństwie skargę i pomruk, a zarazem i lęk o niepewne jutro.

Miejscowa Rada Gminna na sebraniu w dniu 22 stycznia r. b. postanowiła zwrócić się do p. Starosty na powiat łódzki o przedsięwzięcie kroków w celu powstrzymania niestychanej drożyzny i protokół postanowienia złożyć na ręce Starosty przez delegatów pp.: Wiktora Wilkowskiego, Antoniego Szera i Jana Ujmę.

Jakkolwiek walka z lichwą chłopską i obszarnczą jest trudna, ale spodziewamy się, że odnośne władze przy dobrych chęciach zdołają powstrzymać ten nieludzki wyższy ze strony parkarzy i przyśić z pomocą tym, co nie sieją, ani orzą, ale potrzebują żyć”.

Kronika sądowa.

O obrazę sądu w druku.

Wydział karny łódzkiego Sądu okręgowego w dniu wczorajszym rozwał sprawę Wiktora Czajewskiego, redaktora i wydawcy „Rozwoju”, oraz współpracownika tegoż pisma, Czesława Gumkowskiego, oskarżonych o obrazę w druku instytucji sądu polskiego, przez zamieszczenie w „Rozwoju” notatki, poddającej krytyce wyrok łódzkiego sądu okręgowego, za uwolnienie od odpowiedzialności żyde, który dał policjantowi łapówkę.

Prokurator w swem przemówieniu zasnączył, iż tytuł „czyż tak walczyć będziemy z łapownictwem” i dopisek, iż łagodność ta jest nie na miejscu, jako stanowiące bezasadną krytykę instytucji społecznej, która powinna być wyższą ponad krytykę tembardziej, że wyrok był zgodny z prawem, są objawem nie pojedynczym i posiadają tendencje poniżenia godności sądu.

Ob ofica sądowy mec. Filipkowski mówił: Wyrok, uwalniający podądnego za danie łapówki, aczkolwiek zgodny z literą prawa, był jednak pierwszym w naszym sądownictwie, przeto dziś, gdy wszystkie sfery kraju w łapownictwie widzą najgorsze zło, karane nawet obecnie śmiercią, oskarżeni publicyści działali z pobudek społecznych, walcząc przeciwko ustalonemu złu społecznemu, przeciwko łapownictwu, nie zaś przeciwko sądowi. Uznaje, iż forma tej walki była może nieudolna, lecz w intencji szlachetna.

Oskarżeni w swem ostatniem słowie poparli wywody obrony red. Prokurator zaznaczył, iż intencja nie była na istotę faktu przestępstwa, zaś fakt obrazę sądu, jest ustalony. Sąd wydał wyrok, skazujący redaktora i wydawcę Wiktora Czajewskiego na 30 mk. grzywny, za przepuszczenie w numerze notatki, zaś Czesława Gumkowskiego na zapłacenie 300 mk. grzywny.

O potwarz w druku.

Wczoraj sąd okręgowy w Łodzi rozwał sprawę redaktora i wydawcy pisma „Kurjer Łódzki”, Stanisława Książka, oskarżonego przez wydawcę „Głosu Polskiego”, Marceloego Sachsa, o potwarz w druku. Książek, mianowicie, w artykule, zamieszczonym w „Kurjerze” nazwał Sachsa oberszpiclem, którego należałoby powiesić na pierwszej galezi oraz zarzucał ówczesnemu komisarzowi ludowemu, Rzewskiemu, iż wyzebrywał ochłapy dla rządu ze spuścizny po Gądzinie okupancie, zagrabionej przez Sachsa. W imieniu oskarżyciela prywatnego występował adw. Frydman, jako świadkowie występowali prez. Rzewski i inni. Powód sądowy ustalił, iż przejęcie aparatu administracyjnego p. Gądzinie Polski” przez Sachsa odbyło się przy udziale komisji likwidacyjnej i z zezwolenia ministerstwa spraw wewn., wobec czego sąd wydał wyrok, skazujący Książka na 5 tygod. więzienia z zamianą na 300 mk. grzywny. Ciekawe szczegóły sprawy podamy w numerze następnym.

2. Sejmu.

WARSZAWA, 23 stycznia. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu po Interpelacjach przystąpiono do sprawy uchwalenia 5 milionów marek na organizację pogotowia opiekuńczych dla dzieci.

Referował ks. Błaziński, oświadczając, że ministerstwo pracy projektuje założenie w kraju 40 ognisk pogotowia opiekuńczych, z których każde pomieści może 50 dzieci. Koszta utrzymania wynoszą z górą 13 milionów.

P. Woźnicki (PSL.) żąda kontroli nad RCO. i wykazanie nadużycia, jakie się zakradły do jej zarządu. Izba wniosła komisji przyjęcia.

Następnie przystąpiono do sprawy załatwienia zatargów między dozorcami a właścicielami nieruchomości w Warszawie.

P. ks. Kaczyński udowadnia, że dotychczasowe wynagrodzenie dozorców domowych jest niewystarczające.

P. Ziemięcki (PPS.) krytykuje zarządzenia represyjne pana Anusza, który zagroził aresztem stróżom domowym w razie dalszego trwania strajku i domaga się od rządu, aby wdrożył energiczną akcję rozjemczą.

P. Gdyk imieniem klubu chrześcijańsko-społecznego oświadcza się za jaknajrychlejszą pomoc dozorcóm.

Ks. Okoń, wśród ustawicznych przerywań i ogólnej wesołości udowadnia, że Polskę trzeba budować na maciuchach a nie kamienicznikach. Sem przyjął w sprawie zatargu powyższego odpowiednią ustawę.

Keszę porządku dziennego odrzucono.

Następnie odesłano do komisji projekt ustawy w sprawie dalszej emisji bilionów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, oraz projekt ustawy o nadzwyczajnych dodatkach dla urzędników państwowych dla funkcjonariuszy kolei państwowych i nauczycieli. Marszałek oświadczył że komisja rozpatrzy ten wniosek niezwłocznie i że będzie on na porządku dziennym wtorkowego posiedzenia.

Po tej dyskusji była uchwalona głośność drugiego wniosku p. Libermana i tow. w sprawie sytuacji zagranicznej.

P. Liberman wystąpił z oświadczeniem, że większość ludności państwa polskiego jest gorąco spragniona pokoju (Na prawicy głośno protestu: Ludność żydowska pragnie pokoju). Obecnie dokonywują się w polityce zagranicznej wielkie wypadki, które wpływają decydująco na zmianę naszej sytuacji. Nie mamy poza pogłoskami dziennikarskimi żadnego potwierdzenia naszych i formacji. Pomimo to uchodzi za fakt powszechnie wiadomy, że ententa zaprzęta została blokady sowieckiej Rosji, co byłoby wstępem do likwidacji wojny na wschodzie. Z drugiej strony jest faktem, że bolszewicy zrobili propozycje pokojowe Polsce. Już te dwa fakty wystarczają, aby o nich suwerenny sejm wiedział i zajął wobec nich stanowisko. Polska, kończy mówca, musi w tej chwili dziełowej wiedzieć, czy ma być dalej żandarmem pełniącym u druta koczającego, jak się wyraził Clemenceau, za pieniądze koalicji, czy też ma własne zadanie i cele które pragnie w tej wojnie urzeczywistnić.

W odpowiedzi zabiera głos p. Stanisław Grabski i zaprzecza, żeby jakkolwiek wielkie wypadki, mogące wpłynąć na zasadnicze stanowisko, wobec spraw wschodnich dokonały się w ostatnich czasach. Co się tyczy bolszewików, to jak długo ci występują wobec Polski agresywnie, tak długo nie można brać ich noty pokojowej poważnie. Musimy czekać powrotu ministra Patka, który niewątpliwie dostarczy rzeczowych informacji, na których polegać będziemy mogli.

W końcu zabiera głos prezydent ministrów Skulski i oświadcza, że jak długo minister spraw zagranicznych bawi zagranicą, tak długo nie może składać wobec izby żadnych oświadczeń w sprawie wojny i pokoju. Może tylko uspokoić interpelujących, że nic jeszcze nie jest przesądzonego, że jakkolwiek nie da się zaprzeczyć, że wśród polskiej ludności istnieje nastroj pokojowy, to jednak rząd nie uczynił żadnego kroku, który nie byłby wzięty należycie pod uwagę na podstawie danych źródłowych.

Po tej dyskusji, która się wykonała na samym końcu posiedzenia, o godz. 4 popoł.

czelnictwa we Lwowie i przeciwko adwokatom Stanisławowi Krokowskiemu ochotnikowi, służącymi z początkiem ubiegłego roku w autonaczelnictwie. Sąd skazał Kwiecińskiego na karę ciężkiego

więzienia na lat 18, nadto na degradację i wydalenie z armii polskiej. Adwokata Dra Krokowskiego na dziesięć lat ciężkiego więzienia i pozbawienie tytułu doktorskiego.

Z okazji ratyfikacji traktatu.

WARSZAWA 23 stycznia. (WZ) — Z okazji wejścia w życie traktatu pokojowego Nacelnik Państwa wystosował do Prezydenta Francji, p. Poincaré, depeşę z życzeniami i wyrazami życzliwości ze strony Polski dla Francji.

Na depeşę tę s Paryża nadeszła odpowiedź z podziękowaniem i wzajemnym zapewnieniem o sympatiach, jakie żywi kraj p. Poincarégo dla nas.

Uroczystości w Toruniu.

TORUN 23 stycznia. (PAT.) — W czasie uroczystości przyjęcia gen. H. Hara w Toruniu po powitaniu i defiladzie odbył się obiad na cześć gości przy udziale blisko 300 osób. Obecni byli m. in. posłowie sejmowi Kowalski, Fichna, Postolski, Rajca, Ulewica i Zaleski. Wygłoszono szereg toastów m. in. toastów i wojewoda Łódzki na cześć Naczelnika Państwa. Gen. Haller w odwołaniu wskazał na braterstwo troni wiążące go z komeendantem Piłsudskim nawiązano pod Kanłowem i w Mgdańsku.

Szereg toastów zakończyło gorące przemówienie robotnika L. Operta.

Gen. Dowbor Muśnicki w Bydgoszczy.

BYDGOSZCZ, 23 stycznia (PAT.) Wczoraj o godzinie 12 min. 30 nadzwyczajny pociąg wiozący gen. Dowbor Muśnickiego wraz ze sztabem i świtą przybył na stację w Bydgoszczy. Przybycie pociągu powitano salwą armatnią. Nastąpiła prezentacja władz cywilnych i powitania.

Koalicja a bolszewicy.

WIEDEN, 23 stycznia. (PAT.) W.B.K. powtarza paryską wiadomość berlińskiej gazety „Der Abend”, że koalicja wezwła Rumunów do zbrojnej interwencji w Rosji. Również Czechosłowacja i Jugosławia wezwany zostały do tej akcji.

WIEDEN, 23 stycznia. (PAT.) W.B.K. donosi na podstawie depeşy Reutersa: „Petit Parisien” potwierdza doniesienie „Tempsa”, że wojska angielskie, które były przeznaczone do obsadzenia terenów plebiscytowych mają być wysłane do południowej Rosji. Pismo podaje, że w Paryżu postanowiono obronę Rzeczypospolitej kaukaskiej i Indji przed

atakami wojsk angielskich na niemieckich terenach plebiscytowych.

I Ukraińcy.

LWÓW, 23 stycznia. (PAT.) Ukraińska „Nowa Rada” donosi: Dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że w najbliższym czasie rozpocznie się formowanie armii ukraińskiej z części wojsk ukraińskich, które przeszły z atamanem Petlurą na terytorium ukraińskie, okupowane przez Polskę. Dowódcą tej armii ma zostać ataman Udowyczenko. Zadaniem tej armii będzie walka z bolszewikami.

Druga nota w sprawie Wilhelma.

Paryż, 22 stycznia (wl.) Koalicja wystosowała już drugą notę do Holandji z żądaniem wydania b. cesarza Wilhelma.

Protęst Holandji.

NORDEICH, 23 stycznia. (PAT.) Rad. pozn. Sztokholmska „Tagbladet” dowiadyje się, że rząd holenderski zwrócił się z apelem do wszystkich krajów neutralnych, aby wspólnie zaprotestowały przeciw żądaniu wydania cesarza Wilhelma i wywieraniu nacisku na Holandję, aby naruszyła uznanie międzynarodowe prawo asyłu. Również Szwecja będzie wezwana do przyłączenia się do tego kroku. Akcja ta ma być zapoczątkowaniem wspólnego postępowania także w innych sprawach.

Odpowiedź Holandji.

WIEDEN 23 stycznia (PAT.) W.B.K. donosi z H. g.: Odpowiedź z Holandji na notę żądającą wydania Wilhelma wręczona będzie w piątek w południe.

Program nowego rządu francuskiego.

PARYŻ, 23 stycznia. (PAT.) Według oświadczenia nowego rządu Francji, które odczyta premier Millerand w Senacie — nowy rząd w polityce wewnętrznej zapowiada przyjęcie owoych dodatków, aby móc zapłacić koszty wojny. Co do kwestji neutralnych stać on będzie na gruncie neutralnym.

Wyniki konferencji p. Patka na zachodzie.

PARYŻ 23 stycznia. (PAT.) — Mia. spr. zastr. Patka konferował a Lloydem Georsem z M. tuim, N. t. m. i Scilaim. Wynikiem tych rokowań jest, że administracja w celu go miasta Gdańska będzie wykonywana prowizorycznie przez sir Reginalda Towersa, jako przedstawiciela wielkich mocarstw.

Do zawarcia konwencji polsko-gdańskiej dojdzie w Paryżu prawdopodobnie w przeciągu 4 miesięcy.

Urzednicy galicyjscy przeciw strajkom.

LWÓW, 23 stycznia (PAT.) „Gazeta Lwowska” ogłasza odezwę lwowskiego Związku polskich urzędników państwowych z akademickim wykształceniem. Potępia ona bezwzględnie wszelkie kroki i poczynania zmierzające do wywołania bezrobocia w jakimkolwiek dziale służby publicznej. W imię miłości Ojczyzny i uczciwości obywatelskiej Związek zaklina urzędników by przeciwdziałali podobnym zamierzeniom i poczynaniom.

Wylaw Wisły.

WARSZAWA 23 stycznia. (PAT.) — Wisła wylała. Od wczoraj przybór wody był coraz gwałtowniejszy. Dział salone zostały Sikiertki i Ciesniaków. Wiele domów stoi pod wodą. Władze zajęły się rozwożeniem pleców na motorówkach.

Męstwo i hart wojsk naszych decydują o sukcesach.

Komunikat Sztabu Generalnego

z dnia 23 stycznia.

Front litewsko-białoruski:

Na wschód od Dynaburga złamawszy opór przeciwnika na linii jezior Jezzo i Daga, oddziały nasze osiągnęły linię rzeki Szarjanki. Zmęczony wczorajszym bezwzględnie atakiem w rejonie Połocka nieprzyjaciel wykazywał małą aktywność. Słabsze jego ataki w rejonie Karpenicz oddziały nasze odparły z łatwością.

Podnieść należy męstwo i hart wojsk naszych na odcinku Poleskim, które nie bacząc na przeważające siły przeciwnika nie ustąpiły w ciężkich ostatnich walkach ani na krok ze swo-

ich pozycji. W ciągłych brawurowych kontratakach wzięły one w tym okresie 200 jeńców, 11 karabinów maszynowych dużo materiału wojennego i zadaly przeciwnikowi bardzo ciężkie straty.

Front wołyński.

Nasz podjazd ulafski wysłany na wschód od Nowogrodu Wołyńskiego rozbił znaczniejszy oddział bolszewicki pod wsią Kurne, a zaatakowawszy następnie wieś Ulaszynówkę, wzięł jeńców i powrócił na swoje stanowisko.

Rewindykacja ziem polskich na zachodzie. W dniu wczorajszym wojska nasze zajęły Chełmno, Koronowo, Mroczek, Wyżysk i Wysoko.

Pierwszy zastępca sztabu generalnego Kuliński, pułk. sztabu gener.

Sazonow chce nam odebrać Chełmszczyznę.

WARSZAWA, 23 stycznia. (Własny). „Gazeta Warszawska” wczorajsza zamieszcza interwiew swego korespondenta paryskiego z Sazonowem. Sazonow oświadczył, że uznawanie Estonii, Łotwy i wogóle państw nadbałtyckich za państwa niepodległe to pomysł chimeryczny.

Zrestą — dodał z niecierpliwością, — estończycy i Łotysze wcale Rosji nie interesują. Nas obchodzi tylko wyzwalenie bałtyckie, a ich porty są nam niezbędne.

Polacy — rzecz inna. Polacy — to naród stary, historyczny o bogatej literaturze i dużym dorobku kultural-

nym. Sazonow łaskawie przyznaje narodowi polskiemu prawo do niepodległości. O granicach polsko-rosyjskich — mówił wczoraj. Oświadczył atoli, że jeżeli Polacy chcą utrzymać dobre stosunki z Rosją powinni poprzestać na granicach etnograficznych (czyli Polska musiałaby wyrzec się Chełmszczyzny, Lwowa itd. — przyp. red.)

Cały wywiad korespondenta paryskiego utrzymany jest w tonie nader przyjaznym dla Sazonowa, co jest rzeczą zrozumiałą, jeżeli przypomniemy sobie dawne moskalofilskie tradycje „Gazety Warszawskiej”.

Sprawa o nadużycia wojskowe.

LWÓW, 23 stycznia (PAT.) Przed sądem polowym toczyły się tu tajne rozprawy w sprawie zbrodniczych

manipulacji z gumami automobilowymi przeciwko porucznikowi Tomaszowi Kwiecińskiemu, byłemu kierownikowi autonac-

Ameryka z pomocą Polsce.

Na konferencji amerykańskiego związku banków podano o wiadomości, że zwią-

sek ma zamiar udzielić Polsce kredytu, a- by pokryć krótki czasowy deficyt w stosunku do polskiego.

Grupa „Piasta” przeciw wojnie.

Grupa stronnictwa ludowego „Piast” na ostatnim posiedzeniu przeprowadziła opinię, że dalsze prowadzenie polityki wojny bez zabezpieczeń nie jest wskazane.

Bolszewizm w wojsku czeskim.

Ruch rewolucyjny w wojsku czeskim objawia się coraz silniej. Czeskie władze policyjne przypuszczają, że powstał specjalny komitet rewolucyjny, który kieruje propagandą wśród wojska.

Konferencje w Helsingforsie.

Rozpoczęły się w Helsingforsie konferencje państw nadbałtyckich. Na przewodniczącego wybrano delegata Polaki, ten jednak zrzekł się sasceytu na rzecz prezesa gabinetu fińskiego.

Na konferencji omawiane są sprawy ekonomiczne i sprawy granic świeżo powstałych państw.

Warszawa.

(Telefonem od własn. korespondenta) Koniec strajku.

W Warszawie skończył się atrakcyjny strajk woźniców, który wywołał zastrój w życiu gospodarczym Stolicy. Robotnicy uzyskali uwzględnienie większej części swych żądań.

Nareszcie zburzą cerkwie!

Komisja robót publicznych postanowiła przystąpić do rozbiórki cerkwi przy al. Ujazdowskich, oraz dzwonnicy na placu Saskim.

Z kraju.

Porządki w Łaskim szpitalu.

(Od własnego korespondenta) Doprawdy, że wprost nie chce się uwierzyć, by w Polsce odrodzonej mogło się dziś coś podobnego.

Oto nie tak dawno przywieziono do Łasku rannego na froncie żołnierza, biedaka trzymanego na wozie w rynku podczas kilkunastostopniowego mrozu, a nareszcie po długich oczekiwaniach przeniesiono go do szpitala (mroź był około 12 stopni, a on leżał na wozie, przykryty szynelami, gdzie wskutek ogólnego osłabienia, oraz jak można przypuszczać, wskutek przeziębienia—umarł.

Zdawałoby się, że tu już skończyła się przykra historia.

Lecz nie! Powiadomiony o pogrzebie ks. prałat Augustyniak, poprosił ludzi, by na pogrzeb żołnierza licznie się zgromadzili, co też się i stało.

Przychodzą tedy do szpitala i coś zastają? Oto trumna wyniesiona na dwór, przy niej kilku ludzi; przychodzi ksiądz, ludu gromada, żołnierzy kilkunastu, — wszyscy wyrażają życzenie ujrzenia zmarłego; po odkryciu wieka okazało się, że nieboszczyk leży w trumnie zupełnie nagi, nie umyty nawet, ot, jak umarł.

Oburzeni tem obecni, zwrócili się do służby szpitalnej z zapytaniem, dlaczego tak pochowano żołnierza?

Oto porządki w szpitalu Łaskim. Żołnierza, który walczył, przelewał krew, chowają jak ostatniego niedźziera.

Dlaczego zarząd szpitala nie zawiadomił mieszkańców? On by kupił mundur i dala go żołnierzowi, bo czemu dla monarchy purpura, tem dla żołnierza mandur.

Oddają ten fakt pod pretekstem opinii fakty, godny jaknajsilniejszego napiętnowania.

Wiadomości giełdowe.

Warszawa, 23 stycznia.

Table with exchange rates for Ruble carskie, Ruble dumskie, Franki francuskie, and Dolary Stan. Zjedn.

Redaktor naczelny Stanisław Lenartowicz

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE

Advertisement for 'PRACA' printing house in Lodz, listing services like printing, bookbinding, and stationery.

Kino-Resursa advertisement for the film 'CAREWICZ' starting on January 26, 1920.

Advertisement for a dance party 'Zabawa Taneczna' at Pol. Zw. Zaw. ul. Główna 31.

Advertisement for a tutor 'Korepetytorka' for algebra at Nawrot 32.

Advertisement for a dance party 'Wielką Zabawę Taneczną' at Tow. Imienia Paderewskiego.

Advertisement for 'Ogrodników' (Gardeners) for various services.

Ogłoszenia drobne.

- List of small advertisements including lost documents, passport inquiries, and legal notices.

Advertisement for a general meeting 'Ogólne Zebranie' of the 'Stowarzyszenia Spożywców w Radogoszczu'.

Advertisement for 'Lódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe' (Lodz Savings and Loan Society).

Advertisement for 'Szkoła Tańców' (Dance School) by Henryka Henrykowskiego.

Advertisement for 'OBRĄCZKI SŁUBNE!' (Wedding Rings) and other jewelry services.

Advertisement for dental services '200 mk.' (200 mk.) for a dental chair.

Advertisement for another dance party 'Zabawa Taneczna' at the English Club.

Advertisement for a meeting 'Zebranie delegatów fabryk żelaznych' (Meeting of Iron Works Delegates).

Advertisement for garden and vegetable work 'W sadach ogrodach i warzywniakach'.